

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Економічне моделювання як компонент підготовки до переговорів щодо Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС

Успішність і тривалість переговорів між Україною та ЄС щодо укладення угоди про зону вільної торгівлі (ЗВТ) залежать від поінформованості груп інтересів про можливі наслідки змін умов торгівлі для економіки та окремих галузей і ринків. Процес і результати економічного моделювання надають інформацію, яку можна використати для вироблення переговорної позиції, змістовних консультацій із зацікавленими сторонами або визначення необхідних заходів державної політики. У рамках проекту “Угода про вільну торгівлю між ЄС та Україною: аналітична, методологічна та інформаційна підтримка переговорів” МЦПД випустив публікацію “Економічне моделювання як компонент підготовки до переговорів щодо Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС”. У дослідженні подано економетричні моделі ринку соняшнику та ринку праці

Нині в розпорядженні Міністерства економіки є кілька економетричних моделей для аналізу зовнішньоторговельної політики. Це моделі загальної рівноваги (CGE models), які використовувалися для оцінювання впливу укладення угоди про ЗВТ і СОТ на Україну. Зокрема отримано оцінки очікуваних змін загального добробуту, галузевого виробництва та зайнятості в Україні.

Проте потенціал використання CGE моделей для оцінки наслідків лібералізації торгівлі найближчим часом практично вичерпано. Утім, доцільно оновити ці моделі з використанням даних за 2004–2006 роки та врахуванням митних тарифів, що набрали чинності зі вступом України до СОТ.

Доповнити наявний економічний інструментарій може мікромоделювання чи використання економетричних моделей часткової рівноваги – всього існує близько п'яти основних типів моделей. Так, ці моделі легше оновлювати, а результати моделювання – “зрозуміліші” для невідповідної аудиторії. Вади цих моделей полягають у тому, що вони не універсальні, а тому для кожної галузі чи ринку треба робити окрему специфікацію рівнянь. Підготовка моделі також потребує витрат часу на попередній аналіз ситуації в галузі.

У публікації МЦПД подано економетричні моделі товарного ринку та ринку послуг – ринку соняшнику, соняшникової олії та ринку праці (секторів послуг) відповідно. Ці моделі описують стан ринку і дають змогу аналізувати вплив зняття нетарифних обмежень ЄС чи законодавчих змін на ринку внаслідок адаптації законодавства до європейського. Автори публікації також представили принципи комунікаційної кампанії з надання результатів економічного моделювання.

Ознайомитися з повною версією публікації ви можете, завантаживши: <http://www.icps.com.ua/doc/Book.pdf>.

МЦПД здійснює проект “Угода про вільну торгівлю між ЄС та Україною: аналітична, методологічна та інформаційна підтримка переговорів” за фінансового сприяння Шведської агенції міжнародного розвитку (SIDA). Партнери МЦПД у проекті – Міністерство економіки, Міністерство закордонних справ і Секретаріат Кабінету Міністрів. ■

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до економіста МЦПД Олександра Жолудя за телефоном (044) 272-10-50 чи електронною поштою ozholud@icps.kiev.ua.

Найкращий район Києва

Міжнародний центр перспективних досліджень здійснює чергове дослідження на тему “Найкращий район Києва”.

Мета дослідження – вивчити громадську думку в кожному з десяти районів столиці щодо якості надання послуг киянам для виявлення найкращого району Києва за цим показником; порівняти отримані результати з торішніми даними аналогічного дослідження; довести результати дослідження до громадськості міста.

У рамках дослідження здійснюється опитування городян щодо якості надання послуг населенню за такими напрямками: робота міського пасажирського транспорту; надання комунально-побутових послуг; утримання вулиць і доріг; робота медичних та освітніх установ; вирішення особистих питань громадян у разі їх звернення до районних владних структур; умови для культурної та спортивної активності; умови для дозвілля дітей; віддаленість магазинів першої потреби, ринків та аптек від помешкань громадян.

Буде опитано 4000 киян по 400 осіб у кожному з районів столиці. Визначення найкращого району буде здійснено через критеріальну оцінку якості надання послуг населенню та обчислення інтегрального кількісного показника (рейтинг районів).

Результати дослідження і найкращий район Києва буде оголошено на прес-конференції, яка відбудеться наприкінці жовтня 2008 року. ■

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до економіста МЦПД Ігоря Шевлякова за телефоном (044) 484-44-00 чи електронною поштою ishevliakov@icps.kiev.ua.

Споживчі настрої йдуть на одужання

Наприкінці літа 2008 року спостерігалось поліпшення всіх основних показників, що характеризують споживчі настрої українців. Відповідно й індекс споживчих настроїв (ІСН) зріс на 5,7 пункту до майже нейтрального значення 96,0. Отже, споживчі настрої продовжують розпочатий у червні висхідний тренд і в наступному періоді, ймовірно, стануть переважно оптимістичними. Таке припущення підтверджується динамікою індексу схильності до споживання (x5), що в липні–серпні 2008 року збільшив своє значення на 9,2 пункту до 106,6 і знову вказував на готовність громадян України робити великі купівлі. Проте, зважаючи на невтішні економічні тенденції, що набули поширення останнім часом, ситуація може змінитися і на гірше

Так само близьким до нейтрального значення був влітку 2008 року індекс поточного становища (ІПС), що збільшився на 9,8 пункту до 98,5. Не менш відчутним, аніж зростання схильності до споживання, виявилось збільшення іншого його складника – оцінок поточного особистого матеріального становища громадян. Хоча значення відповідного індексу x1 у 90,3 продовжує вказувати переважно на песимістичні оцінки громадянами власного матеріального становища, у липні–серпні 2008 року він продемонстрував найбільше серед усіх складників ІСН зростання на 10,4 пункту. Імовірно, це пов'язано зі зменшенням темпів інфляції, що знайшло своє відображення в певному поліпшенні інфляційних очікувань українців.

Економічні очікування громадян України наприкінці літа 2008 року були нижчими за споживчі настрої та оцінки поточного становища. Відповідний індекс (ІЕО) зріс на 3,0 пункту до значення 94,3. Серед складників ІЕО

найвище значення у 97,4 та найбільше зростання у 5,9 пункту було зафіксовано для індексу очікуваних змін особистого матеріального становища – x2. Це означає, що дедалі більше громадян сподіваються на зростання власних доходів у найближчому майбутньому. Водночас інший компонент економічних очікувань – індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4) – скоротився на 0,5 пункту до значення 94,7. Отже, довгострокові економічні прогнози українців погіршилися та залишаються доволі невтішними. Навіть більше, індекс x4 виявився єдиним складником ІСН, значення якого погіршилося влітку 2008 року. Причиною цього може бути тривала політична криза і зростання недовіри до політиків.

У липні–серпні 2008 року опитування зафіксувало певне поліпшення очікувань громадян України щодо інфляції та динаміки безробіття. Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ) знову почав своє наближення до

нейтральних значень, скоротившись на 4,1 пункту до 108,6. Скорочення індексу інфляційних очікувань (ІІО) було менш відчутним – на 2,1 пункту до значення 185,9. Це означає, що переважна більшість українців очікує на подальше прискорення інфляції.

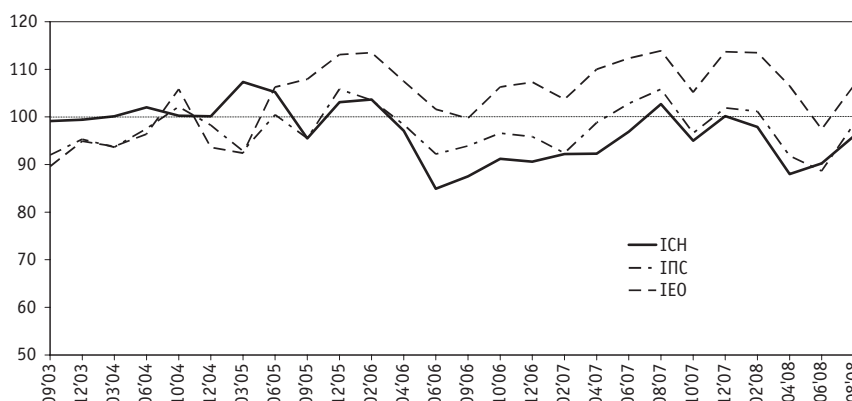
Мешканці Західного та Центрального регіонів України на мапі споживчих настроїв продовжують залишатися єдиними оптимістами. Їхні споживчі настрої наприкінці літа 2008 року навіть поліпшилися: на 0,1 пункту до значення 105,2, та 2,4 пункту до значення 106,0 відповідно. Проте, за винятком Півдня, де значення ІСН скоротилося на 7,5 пункту до 84,0, поліпшення споживчих настроїв відбулось і на решті території України. Найвідчутнішим воно було у Північному регіоні – 17,4 пункту до значення 91,2.

Влітку 2008 року спостерігалось поліпшення споживчих настроїв серед городян. Найбільшим воно було для мешканців середніх міст, які, єдині з-поміж інших типів населених пунктів, продемонстрували оптимізм. Відповідне значення ІСН становило 106,9 і зросло на 11,6. На противагу городянам споживчі настрої селян погіршилися – на 2,9 пункту до значення 91,8. Проте найбільшими песимістами виявилися мешканці великих міст, де попри збільшення на 4,8 пункту значення ІСН становило 91,1.

Опитування зафіксувало поліпшення споживчих настроїв для всіх груп громадян за віком і рівнем доходу наприкінці літа 2008 року. Виняток становили особи з доходами, нижчими за середні, для яких ІСН скоротився на 4,7 пункту до значення 79,0. Налаштованими оптимістично традиційно залишаються молоді та заможні громадяни, на що вказують відповідні значення ІСН: 106,4 та 103,2. ■

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до редактора публікації Максима Бороди за телефоном (044) 484-44-00 чи електронною поштою mboroda@icps.kiev.ua.

Графік 1. Індекс споживчих настроїв в Україні

Джерела: GfK Ukraine, Міжнародний центр перспективних досліджень

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеними до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua.

Редактор **вісника центру** Ольга Львова (olvova@icps.kiev.ua)
Телефон: (044) 484-4400.
Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.

Міжнародний центр перспективних досліджень – незалежна дослідницька організація, що має на меті інтелектуальну підтримку процесу ухвалення політичних рішень в Україні.

Директор Центру Володимир Нікітін.

Адреса: вул. Пимоненка, 13а, Київ, Україна, 04050
Телефон: (044) 484-4400. Факс: (044) 484-4402
Web: <http://www.icps.com.ua/>